

ISSN 1846-3932

RIČET

z domače kuhne

humorističko-satirični list
Godina XX/2026.
Prigodno izdanje.
Samobor, 6. veljače 2026.

20

Na spomen našem dragem varošanu Josipu Kompareu kaj je Samoborskem fašniku od davne 1860. dal jen vekši značaj delajući povorke i spelancije kakti »šmalcanje baba«, »mađaronski ministri z brnjicama«, »mlačenje prazne slame v Saboru« itd. Privatno je vodil dnevnik šaljivega sadržaja »Ričet z domače kuhne«.

Čestitamo vam
200 fašničkih let!

POHVALA FAŠNIKA

sasvim ozbiljan zapis o 200. fašničkih let

Ne pada mi na pamet bolji način nego da ovaj prigodničarski tekst započnem legendarnom rečenicom slavnog hrvatskog sportskog reportera Mladena Delića koji je nekom prigodom uskliknuo: *Ljudi moji, je li to moguće?* Eto, baš tako, je li moguće da je samoborsko fašničko spelavanje zabilježilo svoje 200-to izdanje? Ej, buraz, 200! I to dokazanih, verificiranih, materijalnim dokazima potvrđenih, a ne onako ofrlje nabačenih kako se pri nama, s vremena na vrijeme, zna događati. Moguće je da će se jednog dana, kad se pronađu i otvore neki novi arhivi i pojave neki novi (možda još nerođeni) kulturolozi i povjesničari te kad naša fašnička fenomenologija dobije ozbiljniji proučavalački tretman, moguće je da se ovaj cifri prizguzi još koja godinica postojanja i možda doda neki novi zanimljivi detalj. Ali i za ovih dosadašnjih 200 fašnika - kapa do poda! Zapravo, svjestan sam činjenice da, generalno gledajući, mi Samoborci, kao i naši prijatelji sa strane, i nismo potpuno svjesni značenja i veličine našeg fašnika i tih 200 godina njegova trajanja; stvari koje su tu pored nas, koje doživljavamo kao svakodnevnicu i normalu, poput zraka koji dišemo, poput sunca koje nas grije, poput kiše etc. ne pobuđuju u nama kontemplaciju i promišljanje o njihovoj suštini. A trebalo bi! Jer zamislite samo koliko je vode Gradnom proteklo u ovim fašnikom obilježenih godina, koliko se samoborskih generacija izredalo, koliko se ratova odigralo na ovim prostorima i izmijenilo vlastodržaca, careva, kraljeva, predsjednika, kakve su se sve društvene promjene i novi načini života izdogađali, koje su se sve industrijske i tehnološke revolucije odigrale, svjedočeći da na ovom svijetu samo mijena vječna jest. Osim fašnika! On je opstao i ostao nepromjenjiv od svojih početaka do danas, tek usputno plaćajući poneku sitnu cijenu i dajući poneke male ustupke gluposti, neznanju i malograđanštini. Kao novovjekovna reinkarnacija pretpovijesnih kultova i religijskih običaja, fašnik ili poklade ili karneval postao je prvorazredna civilizacijska razbibriga kroz koju milijuni ljudi dobivaju svoj ispušni ventil, potvrđujući da smo zapravo velika djeca, homo ludens, kojima su ovakve stvari, vrlo često, važnije od onih egzistencijalnih. Fašničke zabave, šale, ludosti, oponašanja, ismijavanja i karikiranja velikih i moćnih toliko su ukorijenjeni u ljudskom biću da ih je nemoguće suzbiti, iskorijeniti i promijeniti u njihovoj suštini. Represivne aktivnosti u tom pogledu nisu nikada polučile neke rezultata pa ih danas nitko i ne primjenjuje, osim ponekog kiselog osmijeha koji se kadkad pojavi na licima onih koji su fašnički „stigmatizirani” i koji su bili „žrtve fašničkog terora”

Nasim prostorima fašnik se pojavio baš ovdje u Samoboru prije 200 godina. Zašto baš u Samoboru? Nekakav brzinski, lapidarni odgovor možda bi našli u isto takvim kratkim, ali jezgrovitim zapisima Matoša i Krleže, tim nenadmašnim poznavateljima hrvatskog mentaliteta, kada pišu o Samoboru i Samoborcima. Nešto širi, ali još uvijek pititiski uvijen odgovor glasio bi da se to sve ovdje dogodilo iz istih onih razloga zbog kojih je ovaj grad bio jedan od hrvatskih začetnika organiziranog školstva, kolijevka Hrvatskom narodnom preporodu, pokretač organiziranog društvenog, kulturnog i umjetničkog života, sporta, planinarstva, turizma... Naravno da su iza svega toga stajali ljudi, mudri Samoborci, koji su tegobe života uvijek znali začiniti stvarima koje daju ljepšu dimenziju ljudskom postojanju. Vezano za fašnik, mnogo je naših zaslužnih sugrađana kojima bi trebalo iskazati počast i zahvalnost; neću spominjati njihova imena, osim jednog – Josip Kompare! Prosto iz razloga što je baš naš Joso bio jedan od prvih kapetana i kormilara fašničkog broda, čovjek koji nas je usmjeravao i podučavao da izgradimo fašničku tradiciju kakva traje i danas. Eto, bez nekakvog čvrstog institucionalnog okvira, pretvoren u najbolju narodnu tradiciju, fašnik živi već punih 200 godina po inerciji, domoljublju i mudrosti Samoboraca. Znaite li možda neku drugu manifestaciju na ovim prostorima koja bilježi toliko dugo, manje-više, kontinuirano trajanje? Ne znate? Pa naravno da ne znate, kad ništa takvog, osim Samoborskog fašnika, i ne postoji.

Danas je Samoborski fašnik kao manifestacija zaštićeno hrvatsko nematerijalno kulturno dobro, čuvar tradicije i starih narodnih običaja, ali istovremeno zabava i razbibriga, turistička atrakcija, odmak od svakodnevnice, poticaj mudrosti i kreativnosti, inspiracija za smijeh i dobro raspoloženje, inkubator za poticanje druželjublja i dobre volje, karika za stvaranje ugodnog životnog ozračja... I sve to u novom ruhu prilagođenom suvremenoj stvarnosti, pokazujući fleksibilnost u svom življenju i trajanju, a zapravo ostajući iskonski nepromijenjiv, onakav kakav je bio u svojim počecima. Zbog svega toga fašnik zaslužuje pohvale i dobre želje za trajanje i idućih 200(0) godina. Samoborski fašnik!!!
Sretno i živjeli!

Sretno i živjeli!

Urednik

Švedska svojim građanima NIJE pripremala dočeka Nove godine na otvorenom niti koncerte „zvijezda“.

Umjesto toga im je osigurala besplatno zdravstvo, školstvo i socijalnu zaštitu, tablete, prijenosna računala, knjige i prehranu u školama i vrtićima te još mnogo toga...

Epi grami

Tatin sin

Kupiš li diplomu
za moga mandata,
ministarstvo možeš birat' -
veli mi moj tata.

Vjesnikov fašnik

Uranilo s karnevalom
par mjeseci prije
da Vjesniku malom
sadržaje grije.
Možda treba danas
upitati Vladu:
Kako se to fašnik
pretvori u zgradu?

Emaptija

Ne budi u duši proklet,
pomozi jadniku u padu...
Možda će jednom opet
taj jadnik sastavljati vladu.

Euro i kuna

Leti euro s računa -
nema limit, samo nebo -
nestala je draga kuna...
Jadni li smo, Bog te... mazo!

Emil Strniša

SE IDE NAPAK

Pri nami kak da se ide napak.
Tak su i kolendar
napak obrnuli.

Na kolendaru
je prva nedela.
Od gda se prvo počiva,
a onda tek dela?

Negda su nas
kak decu vučili,
da je Bog šest dan
delal svet i se kaj
postoji na zemli.

Onda se je sedmi dan počival -
to je bila nedela.
Lepo ta reč veli
da se sedmi dan NE DELA!

Mi se baš nemremo pofalit
i čez keden se slabo dela
pa onda nam ni važen
ni taj sedmi dan
NE-DELA!

Nada Bošković

MODERNA VREMENA

Gde drugde nek v kafiću srel sam prijatelja. Gda sam sel za stol pital me je kak sam. Rekel sam da sam dobro, samo kaj me boli kažiprst. Malo me začuđeno pogledal i pokazal mi srednji prst. A gda je videl kak ja njega čudno gledim, pital me je kaj ga tak gledim, jer da sam mu rekel da mi pokaže prst. „Ma jebem te gluhoga. Rekel sam da me boli kažiprst“. Onda sam skužil da je zaboravil aparatek za sluh. Uz moju ispriku njemu, dospomenuli smo se da dalje komuniciramo z porukama prek mobitela. I išle su poruke, a bogme su išle i runde. A onda je došla njegova poruka gde je pisalo samo: AAAAAA. Skužil sam da se bumo više teško spominjali pa sam mahnul z rukom, kaj je značilo da idemo. Bez reči smo se zdigli, platili i prešli svaki na svoju stranu. Baš smo se lepo podružili i naspominali!

Zdravko Škrapec

KUMA JE JAMRALA

Na placu sam kumu zistala pa ji velim:

- Bog daj, i pitam kak si kaj?

A ona:

- Nemoj me niš pitat, viš da nemrem nikam,
se me boli i hodim na štakam. Noge me jaku boliju,
a o sejmu drugim da ne guvorim i čude vraštva trošim.
Stalnu sam pri doktoram, kam bi više išla ni sama
ne znam.

Tak je moja kuma jarmala i žalosna bila. Mejni ju je nekak žal bilo, kaj ju je to sirotu strefilo. A unda sam ju na tancu vidila s penzičima, da ni na štakam bila. Lepo je tancala s jenim gosponom, fejest se smejlala i vesela bila. Štake i vraštvo je zabila, al zutra bu sigurno pak jamrala.

Fanika Šujster

TRAČ

Dvej pajdašice o treći:

- Kaj si vidila kakvu si je kiklu kupila
i v noj k maši došla,
samo da bi ju simi pokazala?
- A i cipele neakve ima,
a ne zna hodit z nima.
Tak se je popiknila
da je skoro i upala.
- Jesi vidila da si je i lasi pufrabala,
a bome se i fejest naflajdrala?
- Doma pa ne zna pažul ni čušpajz skuhat,
samo ak bi pu internetu počela surfat
i recepte iskat.

Vidite kak je to kad neko
na jezike dojde,
unda vam grdo projde.

Jezik je kak najoštriji mač
kad more saku rejč dejti
v najgori trač.

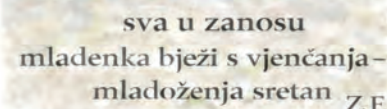
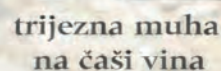
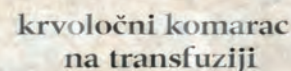
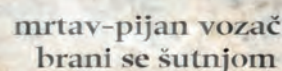
Zato velim - pustimo druge
nek živiju kak hočeju
i ni dobro da ljudi
tak čude tračaju.

Kad bi se više na lejpe stvari mislilo
i svoju brigu vodilo,
ne bi ni trača tuliko bilo.

Fanika Šujster

HAIGA

Slavek

De rerum...

Žele da nam bude bolje,
dižu plaće, kroje mjere,
ali uzalud se trude -
inflacija sve poždere.

Cijelo ljeto spremaju se,
rade planove i mjere,
al' kad zima i snijeg stisnu
redovito – iznevjere!

Najavljivali ga dugo
i konačno su ga dali,
al' kol'ko god dobro doš'o
za bolji je život - mali!

Posvud fešte i koncerti
poput blagdanskoga dara...
Za održat se na vlasti
treba - kruha i igara!

KRULEČI ŽELUCI

Trbuh do trbuha,
štaka do štake,
žmah friškega kruha
štrapacaju dedeki i bake.

Još ni gladi
dok kruha ima!-
gladi se po bradi
muljator i laže svima.

Bez imalo srama,
uživajuć' u našoj mucu,
dok duh se slama
pjevaju kruleći želuci.

Leto je za nama
nismo vidli more,
budi Bog z vama
moglo je i gore.

Jesen bojošarena,
ogrožđena loza,
neprozirna koprena,
pa tko nas to voza?

Eto zime hladne, vlažne,
pičaju nam priče
uvjerljivo lažne.
Koga se to tiče?

Tko da nas zaštiti
od lopovluka i bahata,
kamo se skriti
od gluposti i rata?

Eto, još smo živi
iako nas ne vide,
ni dužni ni krivi,
štap do štapa ide.

Usnuh san, proljeće
povratak lasta...
Zapalimo svijeće,
opće veselje nast.

Sve životom diše,
odbacimo štake,
kruh do kruha miriše
i rezanci na trake!

Branko Jožić

Ričet uredili i uneredili (se): Naranda Brahmaputra Mudi, Madurek v Čuzi Prdi, Trump od glave smrdi, celi svet jaše, tak kak mu paše, Zelenskog maltretira, ne da mu mira, z Putinom v rog svira, štel bi da zadivi, Trudni ga ne šljivi, a bome ni Xi, Manči Makaron, Klo Sheinbaum Pardon, Vikica Orban, od Rusa potorban, Andrej Babiš sere, z riti vrhnje bere, brkovi mu masni, a posli nečasni, Đukica Malone, Fric Merc Meraklija, Bendi Netanjuhu Kabadahija, Andrej Mikula Brsti, v pekmezu mu prsti, Marino Pile-Tić, David Vlajčić Vlašina, magla i prašina, Marči Primoran Lova, Ico Šipu Pipu, Tonči Glavić, Natka Mikuš Pečatnjak, Đani Infantilno, Domi Prevc Ptica, Nika Prevc seka, pala proizvodnja mleka, Tadej Pogačar Bajser, Toni Došua Pajser, Zoki Vakula Čakula, Đurica Drobac Melje, Fio i narodno veselje, Milek Kekin Pjerestojka, gizdava divojka, Ivkica Kindl Tangl, Mislav Togonal Otvoreni, Kosta Kostajn Zatvoreni, Đani Tipaničev Stipe, ni centa ni lipe, Nina Jagodić Brica, Danči Škilji Švabica, Anči Labudović Labudica, Renči Brdarić Čvarkica, Marica Makedonka Šnajderica, Stela Planinčić Rudarica, Đuka Krizmanić Štof, Miljac Komes Grof, Ivek Cvetković Pek, Krunči Samac Rak, divlji brak, Miško Gorički Penzl, Franc Mogulić Vratina, dva kraja i batina, Demo Hazeraj Bos, Boris Drušković Hos, Blažina Ranko Deda, sirotinja i bijeda, Nepalci, Indijci, radna snaga, se bu prešlo do vraga, fašničkih 200 let, jeba te svet, Žalosna Sova, gotova priča je ova.

Ričet z domaće kuhinje, humorističko-satirični list - Izlazi prigodno. *Adresa uredništva:* 10430 Samobor, Trg Matice hrvatske 5, p.p. 62
Tel/fax: +(0)1 3363-637 - *Web:* www.ogranak-mh-samobor.hr - *E-mail:* info@ogranak-mh-samobor.hr - *Nakladnik:* Ogranak Matice hrvatske u Samoboru - *Za nakladnika:* Gordan Črpić - *Glavni i odgovorni urednik:* Zoran Perović - *Grafički urednik:* Mihovil Bastijančič - *Lektura i korektura:* Lada Lokmer - *Uredništvo:* Zdravko Škrapec, Lada Lokmer, Mihovil Bastijančič, Iva Pehar i Zoran Perović - *Likovna oprema, karikature i fotografije:* Branimir Dorotić, Zoran Duniskvarić, Tomislav Grbin, Krešimir Kveštek, Damir Novak, Zoran Perović, Zdenko Puhin, Srećko Puntarić i Mario Rosanda - *Suradnici na tekstovima:* Nada Bošković, Zvonimir Friganović, Alisa Glavić, Zoran Perović, Emil Strniša, Zdravko Škrapec, Josip Šufalj i Fanika Šujster. **Naklada:** 1000 komada - **Tisak:** Edok d.o.o Samobor - Izdano u suradnji s Turističkom zajednicom grada Samobora.